

ROBERT MOSS

V Ě Š T B Y

➤ NA KAŽDÝ DEN ◀

*Hry se znaky, symboly
a synchronicitou
v každodenním životě*

MAITREA

V Ě Š T B Y

» NA KAŽDÝ DEN «

ROBERT MOSS

V Ě Š T B Y

→ NA KAŽDÝ DEN ←

*Hry se znaky, symboly
a synchronicitou
v každodenním životě*

Přeložila Jana Žlábková

MAITREA

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Moss, Robert

[Sidewalk oracles. Česky]

Věštby na každý den : hry se znaky, symboly a synchronitou v každodenním životě

/ Robert Moss ; z anglického originálu Sidewalk oracles ... přeložila Jana Žlábková. --

První vydání v českém jazyce. -- Praha : Maitrea, 2017. -- 270 stran

ISBN 978-80-7500-271-6

159.961-022.358 * 133.3

– synchronicita

– věštění

– populárně-naučné publikace

159.96 - Zvláštní duševní stavy a procesy. Hlubinná psychologie [17]

Robert Moss

Věštby na každý den

Sidewalk Oracles

Copyright © Robert Moss, 2015

Translation © Jana Žlábková, 2016

Czech edition © MAITREA a.s., Praha 2017

ISBN 978-80-7500-271-6

Pochvalné recenze na knihu *Věštby na každý den*

„V knize *Věštby na každý den* Robert Moss odstraňuje roušku, jež nás odděluje od základních vzorců a procesů, jaké dávají životu smysl, směr a radostný údiv. Jde o nesmírně potřebný lék proti umrtvujícím tvrzením materialistické vědy, která říká, že život nemá účel a že záměr a vůle jsou pouhé iluze. Tato kniha je vzpruhou pro duši.“

Larry Dossey, MD, autor knihy *One Mind: How Our Individual Mind Is Part of a Greater Consciousness and Why It Matters*

„Když jsem přečetl prvních pět stran knihy *Věštby na každý den*, nemohl jsem se už od ní odtrhnout. Robert Moss nabízí čtenářům z nesmírně široké historické perspektivy pohled na smysl života, jenž je velmi názorný a ukazuje cestu k osvícení. Vyzkoušel jsem jeho osmnáct her se znameními, symboly a synchronicitou a můžu potvrdit, že nechat se vést autorovými radami je ohromně přínosné a zábavné. Mossova kniha je inspirací a umožňuje nám poznávat vzájemné propojování energií z různých realit a prolínání událostí z paralelních světů. Ukáže vám, jak můžete procházet rozšířenou realitou s novým vědomím a schopností všimnout si pomoci, jaké se nám všem dostává na každém kroku.“

Joyce Hawkesová, PhD, autorka knihy *Cell-Level Healing*

OBSAH

ÚVOD: ZEMĚ PROMLOUVÁ	1
1. OPRAVDOVÉ KOUZLO	3
2. PROCHÁZKA KOLEM JUNGOVY VĚŽE	21
3. JAK SE STÁT KAIROMANCEREM	51
DVANÁCT PRAVIDEL KAIROMANCIE	54
1. Vesmír schvaluje všechny vaše myšlenky a pocity	54
2. Příležitost přeje připravené mysli	58
3. Co vám náleží, se samo dostaví	60
4. Žijeme v promlouvající zemi	63
5. Rozvíjejte své poetické zdraví	65
6. Na cestě se shody znásobují	68
7. Všechno zlé je pro něco dobré	73
8. Bohové jsou přítomni, i když je nevoláte	74
9. Procházíme mnoha světy	78
10. Navažte vztah se svým polem	80
11. Tanec se šprýmařem	82
12. Cesta vám ukáže cestu	84
4. KNIHA POULIČNÍCH ORÁKUL	89
HRY KE ZPŘÍJEMNĚNÍ DNE	
1. hra: Hrajte pouliční tarot	92
2. hra: Chodte se snem	99
3. hra: Pište tajnou knihu	105
4. hra: Naslouchejte každodennímu kledonu	110
5. hra: Radte se s knihou	115
6. hra: Hrajte si s policovými skřítky	122

7. hra: Náhodná setkání	128
8. hra: Všimněte si, co říkají přeroknutí	136
9. hra: Vnímejte vnitřní zvukovou stopu	146
10. hra: Neustálé dějà vu	151
11. hra: Čekajte nečekaného hosta	160
12. hra: Hleďte spirálový otazník	164
13. hra: Rozpoznávejte osobní znamení	168
14. hra: Zkuste postupovat jako Bílá královna	175
15. hra: Hrajte bleskovou hru	180
16. hra: Radte se s lístkovým orákulem	185
17. hra: Napište zprávu, kterou nepošlete	190
5. VE VZDUŠNÝCH SFÉRÁCH	195
6. LIŠČÍ PŘÍBĚHY	219
PODĚKOVÁNÍ	239
POZNÁMKY	241
DOPORUČENÁ LITERATURA	251
REJSTŘÍK	261

ÚVOD

ZEMĚ PROMLOUVÁ

Všechno k vám promlouvá.
Tarotový Blázen vyskočil z balíčku
a kráčí po cestě
s pytlek plným vzorců tohoto světa,
aby vám připomněl (budete-li naslouchat),
že kdo je moudrý, jeví se ostatním jako šílený
– ale nechová se jako naprostý hlupák.

Slepice na dvoře vás mohou naučit
rozdíjet vše, co potřebujete,
aby se z vejce skrytého uvnitř vyklubal drak.
Kolem přeletí jestřáb a bude se víc zajímat o vás
než o slepici, jež bývá jeho večerí.
Jste připraveni vzlétnout na jeho křídlech,
sdílet jeho pohled a shlížet z jeho oblohy
na cesty svého života?

Vše se spojuje, abyste byli schopni vnímat,
co chystají nebe a země.
Když si myslíte, že jste sešli z cesty,
když jsou mezi vámi a vašimi sny
hory ze skla a betonu,

objeví se ti, kteří se pohybují za oponou
našich konsenzuálních halucinací,
a promlouvají jako vítr ve stromech,
jako volání ptáka, jako štěkání lišky
a odhalí vám naprosto nečekané cesty.
Stačí mít bystrý sluch a svěží zrak.

PRVNÍ KAPITOLA

OPRAVDOVÉ KOUZLO

*Existuje pouze jeden společný dech a jeden společný proud,
protože všechno je ve vzájemném souladu.*

HIPPOKRATES

VYDÁVÁME SE NA CESTU opravdového kouzla, jež nám umožňuje přinášet dary z jiného světa do tohoto světa. Děláme to, když se nám zdají sny a vzpomene si, že se z nich můžeme s něčím navrátit. Ve snech se odebíráme do jiných realit nabízejících vedení, zasvěcení, výzvy, dobrodružství a léčení. Když si z těchto výprav něco přineseme a v běžném životě pak využíváme získané rady a energii, uvádíme v praxi opravdové kouzlo.

V noci sníme. Do snů se odebíráme naprosto spontánně. Ale můžeme to dělat i tak, že naše noční dobrodružství jsou záměrná. Sníme s jasnou hlavou a vnímáme, že se nám zdají sny, a jsme schopni vědomě putovat do říše snů. Můžeme se stát šamany a cestovat záměrně v naprosto bdělém stavu, abychom zanesli bubínek na neobvyklá místa a navrátili se zpět s dary.

Stejně vědomě jako ve snech můžeme kráčet i po cestách běžného života, na nichž se učíme rozpoznávat, jak k nám svět

promlouvá pomocí znamení a symbolů a jak se ve hře synchronicity odhaluje hlubší řád událostí. Při vědomých výpravách, jaké podnikáme v noci ve snech, se dostáváme blíž či dál do jiných řádů reality, kde neplatí zákony lineárního času a newtonovské fyziky. Síly hlubší reality se prostřednictvím synchronicity snaží proniknout zdmí našich konsenzuálních halucinací, aby nás probudily. Občas to dělají, protože nás chtějí podnítit k určité činnosti a potvrdit, že jde o správné rozhodnutí. Jindy se projevují, aby nás zastavily, a upozorňují, že se dopouštíme velkých chyb.

Díky synchronicitě dostává vesmír osobní rozměr. Každý, kdo vědomě sní, ji využívá každý den po celých čtyřiaadvacet hodin. Přestože slovo *synchronicita* pochází z moderní doby – Jung ho vymyslel, protože si všiml, že lidem činí problémy mluvit o shodě okolností – jde o jev, jenž je známý a vysoce uznávaný od pradávných časů. Řecký filozof Hérakleitos prohlásil, že nejhlubší řád vesmíru, ježž prožíváme, je důsledkem faktu, že si „dítě hraje s kostkami“ v jiné realitě. A podle toho, jak kostky padnou, si všímáme dozvuku projevujícího se jako souhra okolností.

Jsme-li hodně pozorní, zjistíme, že každý den dostáváme z okolního světa různá znamení. Synchronní událost funguje jako dopravní značky oznamující, kde máme zastavit, kde je slepá ulice a který pruh je vyhrazený rychlým vozidlům. Kromě takových znamení se pohybujeme v poli symbolické rezonance, jež odráží nejen naše vnitřní témata a úvahy, ale navíc potvrzuje správná rozhodnutí nebo upravuje nasměrování. Symbol je víc než znamení a spojuje vše, co už víme, s tím, co ještě nevíme.

Pomocí odvíjející se synchronicity poznáváme a prožíváme skrytý řád událostí, základ našeho světa a našeho života. Ve filmu *Matrix* je scéna, v níž černá kočka projde dvakrát úplně stejným

způsobem po místnosti, a stejně tak nám motivy shody okolností (v angličtině se jim souhrnně říká „coincidence“, ale já jsem vymyslel slovo *reincidence*, abych zdůraznil jejich opakování) mohou ukázat, že konsenzuální realita nemusí být tak pevná a hmotná, jak jsme předpokládali.

Tato kniha vám nabízí vedení a pomoc při vědomém cestování ve snu bdělého života. Ukážeme si, jak k vám svět promlouvá mnoha hlasy prostřednictvím znamení, symbolů a synchronicity, a zjistíme, jak z nich můžeme získávat vedení, radost a hlubší poznání o smyslu všeho, co se s námi a kolem nás děje. Jde spíše o praktickou než o teoretickou knihu, protože se řídím radou Gryfona:

„To nám vysvětlete,“ řekl Paželv.

„Ne, ne! Nejdřív dobrodružství,“ zvolal netrpělivě Gryfon,

„vysvětlování trvá vždycky příšerně dlouho.“

[Lewis Carroll, *Alenka v říši divů*]

Dobrodružství jsou mnohem zábavnější než vysvětlování a příběh je nejsnazším způsobem, jak se dostaneme k pravdě o určité záležitosti a můžeme ji dál šířit. Začnu třemi osobními příběhy, protože souhlasím s Markem Twainem, který řekl: „Nepřeji si, aby mi o Měsíci vyprávěl někdo, kdo tam nebyl.“ Následující příběhy se netýkají cesty na Měsíc (o té jsem psal v jiných knihách), ale líčí setkání s hlubší realitou na zcela obyčejných místech: v hospodě, na běžné městské ulici a na dvorku.

Chcete-li se setkat se silami hlubšího světa nebo slyšet, jak promlouvají orákula, nemusíte putovat daleko. Pořád se nacházíte v centru mnohorozměrného vesmíru. Brány do jiného světa jsou otevřeny všude, kde jste, a doprava proudí oběma směry.

MÍSTO V LIŠÁKOVĚ HOSPODĚ

Lišák dal svolení, aby v názvu hospody bylo jeho jméno, a už to samo mě mělo upozornit, že pokud si tam dám pivo a něco malého k snědku, určitě nepůjde o běžnou záležitost. Na ceduli byl nápis: The Firkin and Fox. Zní sice hodně staroanglicky, ale používá se na americké straně velké louže pro řetězec restaurací na letištích, ve kterých nemají točené pivo a na jídelním lístku nejspíš nenajdete párek v rohlíku. Ale v dlouhé hale letiště Washington Dulles to bylo zjevně jediné místo, kde měli otevřeno, a protože jsem dostal chuť na kapku alkoholu, řekl jsem si, že si to stejně pořádně užiju.

Ten den byl od samého začátku hodně zvláštní. Nastal jakýsi posun a já jsem cítil, že tenhle svět není hmotný a pevně daný. Takový pocit se dostává, když se roviny pokříví a vy náhle cestujete podle úplně jiného itineráře, než jaký jste si původně vymysleli a potvrdili e-mailem. Bylo časně ráno a já jsem zjistil, že první let, kterým měla začít moje dlouhá cesta, byl zrušený. Musel jsem čekat dvacet minut v dlouhé frontě, než mi ochotný pán za přepážkou našel jiný spoj. A tím jsem se ocitl v Dulles místo v Newarku. Prostě se to stalo. Takové změny plánu vnášejí do hry energii Šprýmaře. Pokud se dokážete vyhybat poruše osobnosti a nejste alergičtí na překvapení, často zjišťujete, že věci a lidé se spojují velmi neobvyklými způsoby a přinášejí vám přinejmenším dar nového zajímavého příběhu.

Nicméně zpočátku to nevypadalo, že Firkin a Fox se stanou částí mého příběhu. To místo bylo plné a doslova tam nebylo k hnutí.

Už jsem chtěl odejít a náhle jsem si všiml, že jedna žena zjevně chce sestoupit ze židle stojící u baru. Vedle ní stál mladík, jenž se ochotně sehnul, aby jí pomohl se zavazadly. Vydal jsem se k baru, a když mě žena mījela, poděkoval jsem jí a dodal: „Načasovala jste to skvěle.“

„S tím mladíkem se nebudete nudit,“ zněla její dost nejasná reakce.

Mladík u baru se choval dost podivně a právě přeskočil z místa, na němž předtím seděl, na uvolněnou židli. Nakonec usoudil, že na jeho původní místo si sednu já, což jsem chápal jako jasně daný závazek. Mladík měl bledý obličej, ve kterém pluly oči modré jako pomněnky, a tvářil se značně zoufale.

Pak prohlásil: „Já vím, že patříte mezi staršíny. Požádal jsem o pomoc někoho staršího.“

A pak mě vyzval, ať zkusím uhodnout jeho věk. Udělal jsem to a trefil jsem se. Bylo mu dvacet dva let. Jeho hlas zněl velmi naléhavě: „Můžete mi dát nějakou radu do života?“ „Nikdy neodcházejte z domova bez smyslu pro humor.“

„Já vím. Ale když já jsem hrozně prudký a dost agresivní. Třeba když někdo vrazí do okraje židle, na které sedím“ – a bouchl do okraje mé židle, abych věděl, jak to myslí – „mám chuť vyskočit a dát mu pěstí.“

Ještě jednou prudce udeřil do mé židle, ale já jsem udržel pivo i trpělivost. A pak jsem rozvážně řekl: „Povím vám ještě jednu důležitou věc o životě. Vždycky se můžu svobodně rozhodnout, jaký zvolím postoj.“

Přestal bušit do mé židle. „No jasně, máte pravdu. Je úžasné, že sedíte vedle mě a říkáte mi zrovna tohle.“

Naklonil se ke mně, jako by potřeboval podrbat za uchem. Někoho mi připomínal. Ale koho? Pak mi to došlo. Podobal se Glumovi z *Pána prstenů*, když byl v lepším a příjemnějším rozpoložení. Navíc neměl na hlavě jediný vlas, což onu asociaci ještě posilovalo.

Pak mi řekl, že se vypravil do San Franciska, kde chce začít nový život. A dodal, že v Bay Area vůbec nikoho nezná. Ujistil jsem ho, že si určitě brzy najde přátele, a dal mu pár užitečných rad o městě.

Ten mladík ode mě chtěl ale ještě něco jiného, což jsem v tu chvíli ještě nedokázal rozpoznat.

Povídal a vyptával se a já jsem postupně cítil, jak jeho potřeba nabývá podobu a jaká je za ní skryta historie. Mluvil o své rodině, která žije ve Virginii, a o otci, jehož vylíčil jako tvrdého vojáka ze staré jižanské školy. Prý si s ním vůbec nerozumí. A dodal, že nedávno ho otec zesměšnil a v podstatě se ho zřekl, což mladíka velmi ranilo. Nemusel jsem využít svou intuici naplno, abych poznal, že jeho otec nebyl schopný přijmout fakt, že syn je homosexuál.

Řekl jsem mu, že i já pocházím z podobné rodiny a s otcem jsem se mnoho let nestýkal. Náš vztah se obnovil až tři roky před jeho smrtí, kdy se z nás stali nejlepší přátelé. Poradil jsem mu, že kdybych byl v jeho situaci, snažil bych se s otcem alespoň nějak vycházet, dokud ještě žije.

„Naskočila mi z vás husí kůže.“ Ukázal mi ji. Napřáhl paži, abych viděl, že si nevymýšlí.

„Z pravdy naskakuje husí kůže.“

Mladík se rozplakal a jeho slzy smáčely moje rameno.

„Přišel jste do baru,“ řekl přerývaně a zavzlykal, „posadil jste se a pak jste mi řekl nejdůležitější věc, jakou jsem kdy slyšel.“

„A teď vám povím ještě něco. Svět k nám promlouvá pomocí shody okolností a takzvaně náhodných setkání. Jde o jakýsi zázrak.“

„Takže vy jste kouzelník? Proboha, vždyť jste mě u baru přiměl k pláči.“

„Ta paní, která mi uvolnila místo, mi na vás podala velmi dobrou referenci.“

Začal jsem se chystat k odchodu.

„Uvidím vás ještě někdy?“

„Ne, tohle byla naše chvíle. Už se nebude nikdy opakovat.“

Chtěl mi zaplatit hamburger a pivo. Samozřejmě jsem mu to nedovolil.

„Můžete mě aspoň obejmout?“

Objal jsem ho.

Jak jsem kráčel odletovou halou, otočil jsem se a podíval se na lišáka na ceduli. A v duchu jsem řekl: *Děkuju*. Měl jsem hluboký pocit, že naše náhodné setkání stáhlo zoufalého mladíka zpátky přes okraj sebevraždy. Náhodná setkání často nebývají vůbec náhodná.

„NEMŮŽE NÁS ZABÍT OBA SOUČASNĚ, ŽE NE?“

JEDNO Z KAŽDODENNÍCH ORÁKUL, kterých si Řekové vždy velmi vážili, se nazývá *kledon*. Kledon jsou zvuky, slova či nejasný hluk přicházející z ticha. V ruchu a shonu městské ulice jsem jednou v létě obdržel kledon, jenž mi poskytl naprosto přímé vedení v hodně složité situaci. Nejenže mi ji odhalil tak, že jsem byl schopný pochopit její podstatu, ale navíc mi ukázal rychlý a praktický způsob, jak jsem ji mohl ohleduplně zvládnout a dovést do šťastného konce.

Kledon bývá často něco, co jen tak zaslechnete – například útržek rozhovoru, píseň z kolemjedoucího auta, výkřik ptáka nebo siréna sanitky. Inspirací kledonu, jenž mi byl toho dne poslán, se stal můj pejsek Oskar.

Oskar je malý knírač a váží asi devět kilogramů. Má spoustu obdivovatelů. Často se stává, že než obejdeme blok, třikrát se ozve zvolání: „Ten je ale roztomilý!“ Ale onoho rána byl podnětem k úplně jiné poznámce.

Po snídani jsem se vydal s Oskarem do parku a v duchu jsem rozebíral otázku, jestli jsem schopný zvládnout dva velké projekty,

do nichž jsem se chtěl toho roku pustit. Oba by vyžadovaly hodně času, energie a soustředění. A navíc hrozila možnost, že by spolu mohly soupeřit, takže bych nakonec nejspíš upadl v nemilost u obou manažerů, kteří je řídili.

Toho rána jsem nepožádal o určité vedení a radu. Ale to téma mi stále znělo v mysli, když náhle kdosi vystoupil z auta stojícího u chodníku kousek od našeho domu. Vyndal z vozu velkou krabici, dal si ji na rameno, a když se ke mně přiblížil na doslech, ukázal bradou na mého psa a řekl: „Nemůže nás zabít oba současně, že ne?“

Překvapeně jsem na něj pohlédl. Většinou mívám v zásobě pohotovou odpověď, ale tehdy jsem šel dál a snažil se přijít na kloub oné nečekané poznámce. Cítil jsem, že je za ní skrytý vtipálek většího kalibru.

Pohrával jsem si s různými spojeními humorné otázky, kterou pronesl ten neznámý muž, a vnitřním konfliktem, jaký mi chvíli předtím probíhal myslí. Vnitřní otázka zněla: *Dokážu zvládnout dva nové projekty současně?* A kledon, který jsem dostal, říkal: „Nemůže nás zabít oba současně, že ne?“ Nemusel jsem si příliš lámat hlavu, abych odhalil spojení. Bylo mi sděleno, že se mám zabývat projekty postupně.

Přijal jsem tu zprávu. Nemohl jsem „zabít“ dva velké projekty současně. Musel jsem „zabít“ jeden, jinak řečeno vzdát se ho, abych se mohl pořádně věnovat druhému a úspěšně ho dokončit. Věděl jsem, jaký projekt nechám zatím být. Jakmile jsem se rozhodl, potřeboval jsem najít správný způsob, jak mám jednat s velmi příjemným manažerem, kterého budu muset zklamat.

O pár hodin později jsem zvedl telefon. Manažer nebyl nadšený, když jsem mu sdělil, že se plán nebude realizovat, protože jsem dal přednost jiné společnosti a jinému projektu. Náš rozhovor byl značně napjatý až do chvíle, kdy jsem mu vyprávěl příhodu se psem.

Když jsem opakoval kledon „Nemůže nás zabít oba současně,“ ma-nažer se hlasitě rozesmál. A vykřikl: „Chápu to!“

Poděkoval jsem mu a spokojeně jsem pokynul Šprýmaři, jehož jsem toho dne cítil skrytého za neobvyklým vtipem na ulici.

KNIHA MRTVÝCH A NEZBEDNÁ VEVERKA

ČÍM JE SITUACE vážnější, tím důležitější je uchovat si smysl pro humor. A smrt je příliš závažná, než abychom k ní přistupovali s vážností.

Jedné mrazivé noci jsem seděl doma a usilovně pracoval na knize, která pak vyšla pod názvem *Snílkova Kniha mrtvých* (The Dreamer's Book of the Dead), když jsem náhle ucítil, že do hry vstupuje mytický Šprýmař v podobě malého chlupatého zvířátka, žijícího na našem dvorku. Byly čtyři hodiny, ale ještě jsem byl vzhůru, protože jsem byl odhodlaný rozluštit právě oné noci Yeatsův kód. Slavný irský básník William Butler Yeats si za jeden z největších cílů svého života stanovil předat lidem velký moderní mýtus, jakousi Knihu mrtvých, jež by byla v souladu s klasickými díly z Egypta a Tibetu, ale používala by obrazy a formy, jaké se víc hodí do současného světa. Yeats měl díky nesmírné síle svého básnického projevu schopnost rozvíjet onu představu. Celý život zasvětil experientálnímu zkoumání říší duchů a duší a jeho experimenty se „sdílením vizí“ a dovednosti zkušeného člena slavného ezoterického řádu mu umožnily nashromáždit spoustu materiálu k napsání Knihy mrtvých, jež by byla založena na osobních zkušenostech a pojednávala o zásadních věcech.

Nakonec se mu sice podařilo vytvořit dvě verze knihy, kterou nazval *Vize* (A Vision), ale vyčerpal tím sám sebe i své čtenáře.

Oné noci jsem byl rozhodnutý následovat ho až tam, kam tehdy dospěl. Ve čtyři hodiny v noci mě bolela hlava a složitost jeho poslední verze *Vize* mě úplně udolala. Yeatsova poezie od mládí podněcovala moji fantazii a nechával jsem se s nadšením unášet na jejích křídlech, ale v případě jeho pokusu o napsání *Knihy mrtvých* (části *Vize* nazvané „Rozsudek duše“) jsem cítil, jak mi doslova třeští hlava a brána vnímání se pomalu uzavírá.

Té zimy jsem žil a pracoval v přízemí svého rodinného domu v malém městě ležícím v průmyslové zóně na severovýchodě. Ten prostor byl moje jeskyně. Vydal jsem se do ložnice, naházel šaty na zem a nahý jsem vklouzl pod pokrývku. Vydal jsem se na cestu do země snů, ale náhle jsem zaslechl přímo za hlavou podivné zvuky. Cosi tam škrábalo a drápalo a chrastilo a poskakovalo a – no vážně – hryzalo a chroupalo.

Veverky. Uvědomil jsem si, že občas slychávám, jak pobíhají kolem verandy i pod ní. A protože venku výrazně klesla teplota, sbíraly starý papír a listí a různé věci ze zahrady, aby si pod schody vybudovaly pelíšek, kde by se trochu zahřály. A až do oné chvíle jsem necítil potřebu zasahovat do jejich aktivit a v něčem jim bránit.

Byl jsem velmi unavený. Možná kdybych si přetáhl příkrývku přes hlavu, dokázal bych nevnímat zvuky ozývající se za zdí.

Slyšel jsem *škráby, chrasty a BUCH!* Poslední zvuk *přesně* zněl, jako kdyby někdo klepal.

Uvědomil jsem si, že moje snaha ignorovat veverky není úspěšná. Nedaleko postele byly schody vedoucí do zahrady, ale mnoho let jsme je nepoužívali. Odtáhl jsem stolek, který stál před nimi, a začal zápolit se zámkem. Když se mi konečně podařilo otevřít dveře, veverky ztichly. Stál jsem tam nahý, díval se na závěje sněhu na dvoře a rozčileně jsem veverkám sděloval, co se jim stane, jestli budou dál rušit můj spánek. Potřeboval jsem si odpočinout

a zároveň jsem chtěl, aby mi sny přinesly slova vystihující věci, jaké není snadné přesně vyjádřit.

Škráby, rachty, škráby. Náhle jsem zjistil, že mi kousek od hlavy pobíhá jedna veverka nahoru a dolů po zdi domu. Viděl jsem, jak je velká a drzá a předvádí se ostatním veverkám z hejna (nebo jak se vlastně nazývá jejich komunita).

Klep, klep, bum!

To už bylo příliš. Ještě pořád nahý jsem rozrazil dveře a vykřikl do tmy vražedné hrozby. A doufal, že veverka budou tentokrát brát moje slova vážně. Honem zpátky do postele.

Ratata, bum-bác! A hlasitěji než předtím.

Hodil jsem na sebe šaty a vyběhl ven, na zasněžený dvůr. Dělal jsem sněhové koule a házel je do temnoty pod schody. Pak jsem našel motyčku a rýpal s ní pod verandou, kde bylo zjevně veverčí hnízdo.

Když jsem se vrátil do své jeskyně, chvíli jsem naslouchal a čekal, jestli můj poslední zásah zase rozpoutá veverčí divoké řádění. Ale v mém světě zavládlo hluboké ticho. A já byl naprosto bdělý.

Když si potřebujete uspořádat myšlenky, jděte vyvenčit psa. Slyšel, že se dole něco děje, a začal tancovat nad mou jeskyní připravený vyběhnout ven. Jednal rychle a racionálně, protože vyrazil do blízkého parku, který byl jen jeden blok od našeho domu, a nevydal se do hlavního parku ležícího o něco dál. Přestože jsem byl hodně unavený, usmíval jsem se, protože příhoda s veverkami mě hodně pobavila. Řekl jsem si, že je to určitě zpráva, jakou brzy rozluštím. V případě Yeatse jsem bral práci příliš vážně a zabýval jsem se jí už moc dlouho. Když jsem si vybavil veverka, která běhala nahoru a dolů po zdi domu, vzpomněl jsem si, že v severské mytologii je veverka, jež pobíhá nahoru a dolů po Stromě života, Yggdrasilu, a podněcuje věčné nesváry. Říká se jí Ratatösk a její jméno velmi dobře vystihuje hopsání a neklid.

Bylo zvláštní, že jsem oné mrazivé noci potkal několik hodin před úsvitem rudovlásku, která venčila krásného rudosrstého irského setra. Jmenoval se Fergus. Samozřejmě jsem hned začal recitovat Yeatsovy verše:

Neboť Fergus v měděném povoze
ovládá stíny v tajemných lesích
a bílá ňadra na temném moři
a hvězdy bloudící po noční obloze.

Náhle jsem si uvědomil, že jsme duet. Fergusova majitelka napůl zpěvně odříkávala verše se mnou. Bylo jasné, že svého psa opravdu pojmenovala podle Yeatsovy básně „Kdo jde s Fergusem?“

Veverka mě vyhnala z postele a básník kráčel se mnou.

Po návratu do jeskyně jsem se pustil do psaní. Pracoval jsem mnoho hodin a nástin nové knihy se najednou objevoval rychleji a snadněji. Když jsem si šel po obědě na chvíli zdřímnout, řekl jsem: *Děkuju*. Jakmile jsem vstal, ucítil jsem, jak se uvnitř vzdouvají příboje slov jako na neklidném jezeře, a když jsem psal, zjistil jsem, že z oněch vln se bez jakéhokoli úsilí začíná rodit moje kniha.

Život je harmonicky sladěný. O deset let později jsem za úplně stejného počasí, kdy teploměr klesl pod nulu, usedl ve čtyři hodiny v noci ke stolu a napsal tento příběh. V tom okamžiku začala před vchodem veverka rachotit mezi odpadky. Když se jí podařilo vytáhnout ven cosi hodně velkého a těžkého, ozvalo se hlasitě *BUCH!* Ratatösk na dvorku se stal Ratatöskem pouličních orákul.

Tyto krátké příběhy názorně ukazují, jaká bývají setkání s úžasnými, i když hodně podivnými věcmi v každodenním životě. Víme,

že nastala zvláštní chvíle. Rozechvějeme se, protože se děje cosi jedinečného. Máme pocit, že vesmír je nesmírně osobní. Máme pocit, jako by náhle fungovala skrytá ruka nebo jiná mysl. Setkáni se zoufalým mladíkem v lišákově hospodě bylo sice náhodné, ale já tušil, že šlo o *volání* od něj nebo od něčeho, co na něj dohlíželo. Bylo dokonale načasované a naplánované, včetně paní se zavazadlem, která v *tom* okamžiku opustila *tu* židli. Neznámý muž s těžkou krabicí, jenž žertem řekl, že nás můj pes nemůže zabít oba současně, mi pomohl zbavit se nesmyslného břemene, jaké jsem na sebe chtěl naložit. Měl jsem pocit, jako by jakási neviditelná síla, duch mající smysl pro humor, použila své hlasivky, aby mi poskytla radu. Hlučná veverka, která mě udržela v bdělém stavu a v podstatě mě donutila psát, se snažila zahřát uprostřed zimní noci. A zároveň se stala Ratatöskem z dvorku, proporcčně přesným zosobněním Šprýmaře, jehož nezbedné kousky udržují světy v chodu.

Na dvoře s neposednou veverkou i v parku s Fergusem z „hvězdy bloudící po noční obloze“ jsem měl pocit, že jsem se ocitl na mystickém okraji, jenž člověka ponouká k žití a k vyprávění významnějších a smělejších příběhů. Cítil jsem to velmi silně, protože když jsem přijal obrovskou výzvu a chtěl jsem se do ní naplno ponořit, přilákal jsem pozornost hráčů skrytých za scénou. Stanovte si větší úkol a dostane se vám podpory vyšších sil. Všechny naše činy jsou výzvou různých duchů a přitahují nebo odpuzují různé lidi a události. Zákon přitažlivosti je stále ve hře a pro ty, kteří žijí bděle ve vědomém vesmíru, není nic tajemstvím. Ve zvláštních okamžicích si všímáme, že hra je rozehrána mnohem výrazněji. Všichni máme podivuhodnou schopnost přitahovat různé věci a v takových chvílích je naše magnetická síla – nebo síla, jakou vysílají druzí – obzvláště silná. Kdykoli se soustředěně věnujete potřebám svého srdce, ať už jste zamilovaní, nebo pracujete na nějakém kreativním

projektu, přitahujete pozornost vyšších sil. Podle toho, jak se rozhodnete využívat své dary, vás jiné inteligence buď podporují, nebo o vás nejeví zájem.

Slova jsou důležitá. Odmala jsme slýchali, že na počátku bylo slovo, logos. Australští domorodci říkají, že když přišli na tento svět naši předci, tvořili věci tím, že je pojmenovávali. Když Isis poznala tajné jméno Ra, získala moc nad nejvyššími bohy. Proto si v první kapitole ve stručnosti řekneme, *jak mluvíme* o synchronicitě a jak ji chápou moudré tradice. Nabídnou vám nové slovo, jímž je možné popsat *praktické* následování synchronicity. To slovo zní *kairomancie*. Skládá se z řeckého slova *kairos*, jež znamená „zvláštní okamžik“ a ze slova *manteia*, což je „orákulum“ neboli „věštění“. Kairomancie (nezaměňovat s chiromancií) je schopnost věstit pomocí zvláštních okamžiků v příhodném čase (*kairos*), jež podnítl tělo a mysl novými možnostmi, které mohou otřást vaším světem.

V čase *kairos* jste třeba jen na chvíli oproštěni od porušitelných zákonů lineárního času a prostoru a věci přicházejí k vám a vy k nim prostřednictvím úplně jiné logiky. V takových úžasných chvílích se vše odvíjí způsoby, jaké znali dávní šamani a věštcí a zná je i nová fyzika a další současné vědy, které pro ně mají dokonce i názvy, například „sjednocení interakcí a sil“, „retro kineze“ nebo „kvantové účinky na makro stupnici“.

Některé z těchto poznatků vědy jsou upraveny tak, aby je chápala i nevědecká mysl, například ve filmu *Interstellar* a v knize *Věda Interstellaru* (The Science of Interstellar), kterou napsal fyzik Kip Thorne. Ve filmu byly použity některé nejvíce strhující scény z jeho knihy, například když se astronaut, který je mrtvý nebo žije v budoucnosti (případně obojí), snaží dostat z určité dimenze do 3-D reality, čímž se vytvoří fyzické účinky, jež mu umožní předat dceři zprávu (a zachránit svět). S nesmírným úsilím se přesouvá

z čtyřrozměrného prostoru a pak odsune knihu stojící vpředu na polici a do prachu napíše čtyři písmena. A poté vloží do náramkových hodinek kód, který se dá přečíst pomocí vteřinové ručičky.

Ve hře synchronicity se setkáváme s podobnými jevy. Každý milovník knížek důvěrně zná chování policových skřítků, kteří vydávají knihy z knihovny a dávají je na různá místa nebo je nechávají zmizet. První kurz šamanského snění, jenž jsem vedl, se konal ve Winsconsinu v Madisonu. Pozvali mě, protože slavný šamanský představitel se z oné kreativní oázy odebral do knihkupectví v jiném státě ve snaze najít něco nového a inspirativního. V tu chvíli spadla z police moje kniha *Vědomé snění* (Conscious Dreaming) a praštila ho do čela, přímo nad třetí oko. Nikdy o mně neslyšel a kniha – první z mnoha mých děl o snění – vyšla pár dní předtím. Ten muž poctil duchy synchronicity tím, že si ji koupil. Když ji přečetl, usoudil, že spojení šamanismu a práce se sny, jež mi nečinilo sebemenší problémy, je natolik důležité, že chtěl, abych přijel do města, kde žil.

Od chvíle, kdy jsem ve filmu *Interstellar* viděl scénu, kterou jsem vám vylíčil, jsem si říkal, je-li možné, že policovní skřítki bývají občas lidé, kteří se k nám mohou dostat z budoucnosti nebo z posmrtného života, protože umějí putovat v čase. Osobně jsem zažil situace, kdy jsem cítil zásahy nějakého budoucího já, jež provedlo přínosné změny v mém životě. V okamžicích kairos můžeme vnímat vzájemné prolínání energií z různých realit a protínání událostí přicházejících z paralelních světů.

Čekají nás ještě podivnější příběhy a úvahy, hlavně v poslední kapitole této knihy. Nicméně je velmi pravděpodobné, že hodně zvláštní věci naleznete v jakékoli části knihy. Jakmile si za téma zvolíme synchronicitu, uvedeme do hry Šprýmaře. Byl přítomen v úvodním příběhu z lišákovy hospody, kde se ale jen letmo

mihnul. V příběhu o nezbedné veverce bylo jeho *ra-ta-ta-tösk* už hlasitější. A budeme se s ním na následujících stranách setkávat znovu a znovu, až do chvíle, kdy se mu v jeho liščí podobě dostane vlastní kapitoly.

Na stránkách knihy budou promlouvat víc básníci než fyzici. Což však neznamená, že se kniha straní vědy o synchronicitě. Nabízí *aplikovanou* vědu a říká, jak můžete rozpoznávat znamení, symboly a synchronicitu a nechat se jimi vést v běžném každodenním životě. Nesnaží se předkládat nějakou vědeckou *teorii* vysvětlující, jak věci fungují, přestože čerpá z pradávných i ze současných způsobů chápání. Otázka, jak a proč tyto věci fungují, není až tak moc zajímavá. Podstatné je, že *prostě* fungují, a pokud s nimi pracujeme – lépe řečeno si s nimi hrajeme – nabízejí nám bohatou úrodu.

V takových situacích přicházejí na scénu básníci. Chcete-li se stát *kairomancerem* – tedy tím, kdo využívá vědu o synchronicitě v praxi – musíte mít ve své duši básníka. Proč? Protože synchronicita vás povede jen v případě, že budete rozvíjet schopnost rozpoznávat, co vzájemně ladí v průběhu dne, týdne nebo celého života. Potřebujete toto nadání stále posilovat, abyste odhalovali „podobnosti“, což býval ve starém Řecku základní požadavek kladený na každého vykladače snů.

Pouliční orákula jsou především knihou her. Čtvrtá kapitola je jich plná. Hry vás vyzývají, ať jste co nejvíc pozorní a vnímaví, protože musíte probudit a oživit své tělesné i vnitřní smysly. Povzbuzují vás, ať přijímáte vše, co vstupuje do vašeho zorného pole, jako osobní zprávy od živoucího vesmíru, jenž vám jejich prostřednictvím sděluje poznatky o vaší současné situaci. Brzy zjistíte, že čelíte velké výzvě v podobě *kontroly svého postoje*, a všimnete si, jak si váš postoj buď vesele vykračuje, nebo klopýtá, či se vleče před vámi a připravuje události a setkání, jež mu dokonale odpovídají.

Dokud nebudete mít kouzlo uvnitř, nenajdete kouzlo v okolním světě. *Pouliční orákula* vám říkají, že je možné brát každý den jako hru a skvělou příležitost k provádění opravdového zázraku.

Při sestavování této knihy jsem se prodíral džunglemi spletitostí, odsekával dusivé šlahouny plané révy a říkal krajtám, ať mluví a jednají – a to vše proto, abych mohl otevřít jednoduchou cestu, jež vás zavede mimo dobře známé mapy a pole. Na územích, do nichž se chystáme vstoupit, nebývá nikdy cesta rovná. Na kraji džungle spatříte úžasné hybridy a plížící se kočkovité šelmy a nad hlavou vám budou poletovat ryby. Ale já jsem se upřímně snažil, aby cesta byla jasná – a plná čerstvých značek – a tak jednoduchá, že když po ní půjdete, možná si řeknete, že jste ji měli znát už před pár desetiletími, nebo budete mít pocit, že po ní kráčíte celý život ve svých snech, přestože do této chvíle jste si jí nebyli vědomi.

DRUHÁ KAPITOLA

PROCHÁZKA KOLEM JUNGOVY VĚŽE

*Když laik mluví o „realitě“,
má vždy na mysli cosi zcela evidentně známého,
zatímco podle mě je nejdůležitějším
a nesmírně obtížným úkolem naší doby
pracovat na vytvoření nové představy o realitě.*

WOLFGANG PAULI, DOPIS MARKUSI FIERZOVI,

12. SRPNA 1948

SMYSLUPLNÉ SHODY OKOLNOSTÍ jsou spojeny s prolínáním nadčasových sil se světem času, s příběhem, jenž je skrytý pod povrchem životních událostí a zasahuje do našeho pole vnímání. Právě tak vznikají s největší pravděpodobností synchronní zážitky. Ovšem zároveň mohou vznikat „souladné“ sekvence odehrávající se ve snech i v bdělém stavu v průběhu dní, týdnů či let.

Synchronicita nám dokáže vzít dech. V okamžicích kairos se zastaví i svět a náhle se otevře.

Když detektivové hledají stopy, aby vyřešili případ, podotýkají, že nejde o „shodu okolností“. Inspektor Ayala, detektiv z oblíbené španělské telenovely *Grand Hotel*, se ptá: „Víte, čemu říkáme v mé

profesi shoda okolností? Všemmu podivnému!“ Když dva podezřelí přiletí ve stejný den z různých končin světa a ubytují se ve stejném hotelu, detektiv nejspíš dospěje k závěru, že nejde o náhodu. A předpokládá, že jsou domluveni a že se za jejich schůzkou skrývá nějaký tajný plán.

Ve chvíli, kdy v domě v zamčené skříni explodoval ocelový nůž, Jung prohlásil: „To není náhoda.“ Tehdy mu bylo dvacet tři let, dokončil střední školu a v onom okamžiku stál na zahradě. Slyšel zvuk připomínající výstřel a rychle vběhl do domu, kde stála jeho vyděšená postarší matka a celá se třásla. Začali hledat zdroj exploze a nakonec našli nůž, který se roztrhl na čtyři kousky. Ležel v košíku na chléb, ale ani košíku ani chlebu se nic nestalo. Jung později řekl parapsychologovi J. B. Rhineovi: „Explozivní síla měla zjevně jen tolik energie, aby dokázala zničit nůž, a tím se úplně vyčerpala.“

Jung odnesl nůž k nožíři, který ho prozkoumal pod lupou a prohlásil, že na kovu není patrna známka kazu. A dodal, že ho mohl rozbít pouze člověk. „Někdo si z vás utahuje.“ Z fyzického hlediska to prostě nebylo možné.

Tato příhoda byla součástí určitého vzorce. Za pár dní se v domě zase ozval zvuk podobný výstřelu. Tentokrát byl jeho zdrojem těžký stůl, na jehož povrchu byla prasklina táhnoucí se od kraje ke středu.

Jung si byl jistý, že se tyto události nedají přičítat náhodě. Byla za nimi skryta nějaká síla. Jung si zahrál na holistického detektiva a nakonec dospěl k závěru, že ony události byly spojeny s explozivními emocemi podnícenými experimentem s jeho sestřenicí „Helly“ Preiswerkovou, s níž pořádal seance, ale v té době s nimi už skončili. Jung usoudil, že výbuchy byly znamením, že má pokračovat ve svých experimentech. Přestože pak věci nabraly úplně jiný směr, stejně považoval období seancí s Helly za „počátek všech zásadních idejí“.

Jung popsal synchronicitu jako „akauzální spojující princip“. Nicméně spojení mezi psychickou atmosférou se silným nábojem a jevem typu poltergeist – opakující se v Jungově vztahu s Freudem v období před jejich rozchodem – zjevně není bez příčiny. Nuž sice nedržela žádná hmotná ruka, ale fungovala určitá skrytá ruka. A právě to často cítíme, když se projeví synchronicita. Může být hodně divoká, ale zdá se, že nikdy není úplně náhodná.

KDYŽ TO CÍTÍTE, POZNÁTE TO

Pravidlo říká: Z pravdy člověku naskočí husí kůže (lidově řečeno husina). A taky vám běhá mráz po zádech a s tím vším je spojena schopnost učit se rozpoznávat a respektovat, co se děje, když je ve vzduchu cosi zvláštního a tělo reaguje ještě dřív, než mysl začne onu věc zpracovávat. Za dávných časů a v šamanských tradicích bývalo rozechvění z jiného důvodu, než jsou vnější nebezpečí či chlad, vždy považováno za znamení příchodu nadpřirozeného tajemna, příchodu bohů či duchů.

Neustále nechápeme základní podstatu.

A z toho důvodu říkáme, že je to numen.

[Jorge Luis Borges, „Měsíc“]

Borges nám s básnickou číroostí sděluje, jak je obtížné definovat zážitek zázraku nebo ho nějak pojmenovat. Byl milovníkem Virgilia a klasických děl, a proto použil latinské slovo *numen*. Velmi dobře vystihuje, co často cítíme, když se setkáme s nějakou smysluplnou shodou okolností. Slovo numen neoznačuje jen „božskou sílu či božskou vůli“, ale znamená i „pokyn“. Jde o přítomnost či požehnání posvátných sil, o pokyn shůry. Cicero používal toto

slovo k označení „aktivní síly“ božstva. Obyvatelé Colorada by to měli vědět, protože motto jejich státu zní „Nil sine numine“, což by v doslovném překladu znamenalo „nic bez božího pokynu“. Pochází z Vergiliovy *Aeneidy*, kde se říká, že „non haec sine numine devum eveniunt“ (takové věci se nemohou dít bez pokynu shůry).

O tomto posvátneu psal i německý učenec a teolog Rudolph Otto. Byl rozený Prus a jeho vzhled – knírek, typický oblek a vzpřímená chůze – příliš nenaznačoval, že má hluboký zájem o mystické prožitky. Jeho klasické dílo nazvané *Das Heilige* výrazně ovlivnilo Junga a zaměřuje se na samotný základ úsilí pochopit, jak můžeme rozpoznávat a popisovat situace, v nichž cítíme přítomnost čehosi přicházejícího shůry – prostě odjinud – a existujícího mimo struktury běžné reality. Otto varoval, že podstatu posvátneu dokážeme pochopit pouze prostřednictvím pocitů. Říká, že posvátneu „se nedá naučit, protože musí prociťnout v mysli.“ A dodává, že „posvátneu cítíme jako cosi objektivního, mimo naše já“. Takové pocity bývají velmi záhadné a člověk se často celý roztřeše. Jejich škála je nesmírně široká, od „jemné vlny“ přes náhlé křeče, „nejpodivnější vzrušení“, „divoké démonické projevy“ po „tiché chvění a němou pokoru stvoření“.

Na cestách každodenním životem většinou mluvíme – nebo se snažíme mluvit – o „shodě okolností“ nebo o „synchronicitě“ a neříkáme, že jde o jakési numen. Nicméně Otto měl v jedné věci naprostou pravdu. Kdykoli se setkáte s posvátneem, ať ho nazýváte jakkoli, poznáte to podle svého *pocitu*. Cítíte ho v prstech, v palcích u nohou a hlavně v kůži. Především pocity nám umožňují poznat, že nastala smysluplná shoda okolností. Můžete cítit šimrání nebo se vám sevře žaludek. Může se vám zastavit dech nebo poskočíte radostí. Může vás mrazit nebo vás poleje horko. Můžete mít pocit, že vás někdo plácá po rameni nebo vám dává pusinku na tvář nebo vás jemně dloubá do zad.

Pocit je vodičkem k významu. Nedávno jsem provedl informativní průzkum mezi osmi stovkami lidí, kteří sledují mou práci. Položil jsem jim následující otázku: Jaký máte pocit a co řeknete, když se setkáte s významnou shodou okolností (neboli synchronicitou)?

Zde je několik odpovědí:

- „Většinou řeknu: ‚Jen tak dál!‘ Mám pocit, že je mi tím ukázána správná cesta.“
- „Poděkuju. Cítím to jako motivaci k větší bdělosti a k žití v přítomnosti.“
- „Rozklepu se. Mám pocit, že věci nabírají spád. A řeknu: ‚Sakriš!‘“
- „Na okamžik se celý svět zastaví a já jsem v jednotě s vesmírem.“
- „Pokaždé cítím obrovskou vděčnost a jedinečnost. Občas se zasměju a jindy cítím posvátnou úctu a jednotu. O nejužasnější chvíle se podělím s lidmi, kteří je dokážou ocenit a využít, a zároveň je zapisuji do deníku, abych přivolal další.“
- „Jsem velmi šťastná a cítím podporu a spojení. Vyprávím o těchto chvílích ostatním, abych jim připomněla příběh, do něhož jsme všichni zapojeni.“
- „Začnu se smát a pak vykřiknu: ‚Jo!‘ a ‚Díky!‘“
- „Mám hřejivý pocit, že mi vesmír umožňuje spatřit pár nitek za zvláštními efekty.“
- „Mám pocit, jako bych náhle procitla.“
- „Cítím, že jsem na správné cestě, že jsem ve spojení.“
- „Mám pocit, jako by si mě dobíral někdo s velmi osobitým smyslem pro humor. Většinou se zasměju a řeknu: ‚No tak dobře.‘“
- „Vím, že je mi tím naznačováno, že mám být ve střehu.“

- „Řeknu: ‚No vida... přece jen mě někdo slyší.‘“
- „Poděkuju vesmíru a duši a pak se snažím zjistit, co jsem opomenula, když jsem si nevšimla synchronicity kolem mě.“
- „Řeknu: ‚Jen tak dál, prosím! Děkuju!‘ a ‚Jak daný poznatek můžu využít?‘ Dodává mi to spoustu energie a radosti a svět je mnohem jasnější.“

Na tomto informačním průzkumu je velmi zajímavé, že nikdo neoznačil prožívání synchronicity za děsivé. Všichni řekli, že je vzrušující a podnětné. Synchronicita jim nepřipadala podivná a nikdo ji nepovažoval za cizí prvek v rámci běžných zážitků ani za cosi výjimečného. Všichni říkali, že díky takovým prožitkům mají pocit příjemného spojení s vědomým a laskavým vesmírem, v němž se jim dostává uznání a podpory. Někteří lidé uvedli, že vidí „božské zamrknání“ nebo cítí „tajné potřesení rukou“.

Nikdo neřekl, že synchronicita je „divná“, což je slovo, na které jsem se zaměřil v pozdější diskusi. Velmi časté byly odpovědi typu „Ještě něco dalšího, prosím“ a „Jen tak dál!“ Synchronicita jim nepřipadala „divná“, protože za „divnou“ považovali její nepřítomnost.

KÁMEN, KTERÝ JUNGŮV ZEDNÍK ODMÍTL

Jung snil o věži a postavil ji na chrámové půdě, na kraji vesnice Bollingen na horním břehu Curyšského jezera. Začal na ní pracovat v roce 1923, zanedlouho po smrti své matky. Stavba, která měla být prostým jednopatrovým domkem, se díky přílivům inspirace a fantazie postupně rozrostla v malý zámek. Do poslední fáze stavby se Jung pustil v roce 1955, když mu zemřela manželka Emma. Tehdy přidal další patro k budově stojící mezi dvěma věžemi, kterou

nazýval „kaple“. Na zdi namaloval výjevy z jiných časů a místnost byla plná věcí, jež ho odváděly „mimo čas, mimo přítomnost“.

Jung odmítl, aby do domu byla zavedena elektřina, a nechtěl v něm ani tekoucí vodu. Žil stejně jako kdysi sedláci, sám si pum-poval vodu, štípal dříví do krbu, svítil svíčkami a petrolejkou a va-řil si vydatná jídla. V Bollingenu trávil několik měsíců v roce. Stal se pro něj útočištěm, kde byl sám, vedl prostý život a kdesi daleko zanechal své pacienty, přednáškové sály a svou osobnost profesora a profesionálního analytika. Nosil starý pohodlný oděv nebo pracovní kombinézu a občas i džíny. A jeho nejpodnětnější spisy vznikly právě tam, v posledním období života.

Kdybyste tehdy byli poblíž, slyšeli byste ťukání Jungova dláta nebo údery kladiva. Kámen používal stejně jako papír a vytvářel na něm různé obrazy a nápisy. Celé místo se stalo jeho „vyznáním vytesaným do kamene“. Některé z těchto věcí mohou dnes návštěvníci vidět, ale mnohé jsou skryty, například latinský nápis *Philemonis sacrum – Fausti poenitentia*, což znamená „svatyně Filémónova – Faustovo pokání“. Filémónem nazýval Jung svého duchovního průvodce a jeho význam plně objasnil v Červené knize, kde napsal, že právě on ho seznámil s objektivní realitou psýché a s její strukturou. Jméno Filémón se objevuje také v řecké mytologii a jeho no-sitelem je laskavý stařec, který se stará o bohy putující v přestrojení – a tato postava se objevuje i v pátém aktu Goethova *Fausta*, kde Filémóna a jeho hodnou manželku zabije chamtivá megalomanie Fausta, jež představuje bezohledného západního člověka.

Když Jung psal esej o synchronicitě, vytesal na západní zeď původní věže obličej směřující se Šprýmaře.

Jungova vyznání vytesaná do kamene obsahují mnoho obrazů podněcujících imaginaci, ale jejich význam není na první pohled jasný. K některým Jung připojil slova, většinou řecká nebo latinská,

protože oba jazyky plynně ovládal. Můžeme na nich vidět ženu sahající na klisnu a za ní medvěda, který kutálí míč. Nebo Salome či rodinný erb.

Nejzajímavější výjev je na kameni, který Jungův zedník odmítl přijmout. Jung chtěl tehdy postavit zeď kolem zahrady. Zedník v jeho přítomnosti nadiktoval přesné míry majiteli kamenolomu. Když byly kameny na člunu přivezeny a vyloženy, ukázalo se, že takzvaný rohový kámen má špatné rozměry. Místo trojhranného kamene byla přivezena krychle. Byla to dokonalá kostka mnohem větších rozměrů, než bylo objednáno. Zedník se zlobil a řekl lidem ze člunu, že si ho hned mohou vzít zase zpátky. Když Jung kámen spatřil, prohlásil: „Ne, to je můj kámen – ten musím mít!“ Věděl, že kámen, který zedník odmítl, se mu bude hodit, jen ještě netušil, k jakému účelu.

Zanedlouho se rozhodl, že na jednu stranu krychle vytesá citát alchymisty, jehož si velmi vážil. Jung cítil, že díky spřízněnosti s kamenem se rodí něco nesmírně hlubokého. Když se díval na druhou stranu kamene, spatřil jakési malé oko, jež na něj upřeně hledělo. A tak ho vytesal do kamene a do středu zasadil malého človíčka zahaleného do pláště s kapucí, o kterém řekl, že je cosi jako Telesforos neboli „průvodce na cestě k dokončení“. V řecké mytologii je Telesforos syn Asklépia, boha léčitelství, a představuje archetyp, jenž se v Jungově vnitřním životě často objevoval, a proto se mu snažil dát fyzickou podobu pomocí pera, dláta, a když byl malý, tak i kapesním nožičkem. Jung v deseti letech vyřezal z dřevěného pravitka malou postavičku, kterou pak schoval do krabičky. Byla jeho prvním tajemstvím v životě a „vyvrcholením a uzavřením“ jeho dětství.

Na kámen vytesal kolem Telesfora řecká slova, jež mu automaticky přicházela. V knize *Vzpomínky, sny, myšlenky* je přeložil takto:

„Čas je dítě – hrající si jako dítě – mlýnek si hrající – království dítěte. Toto je Telesforos, jenž putuje temnými oblastmi kosmu a vysvitne jako hvězda z hlubin. Ukazuje cestu k branám slunce a k zemi snů.“ První věta je parafrází na jeden z nejzáhadnějších a nejpodněnějších výroků řeckého filozofa Hérakleita. Klíčová slova bývají vykládána různými způsoby. Slovem „čas“ je v podstatě míněn *aión*, což je termín sám o sobě. Hérakleitův výrok byl přeložený například takto: „Život je dítě, které si hraje, hraje s kostkami: království náleží dítěti“.

Zajímalo by mě, jestli si Jung ve chvíli, kdy tesal do kamene tato slova, pohrával s ideou, že to, o čem Hérakleitos mluví, je tajný zákon projevení, tedy vlastně jev, jež Jung nazval synchronicita. Hra sil mimo čas zdánlivě nelogicky a bez příčiny určuje, co se děje v rámci lidského prožívání času. Právě hru je třeba brát naprosto vážně. Přesněji řečeno hru v duchu dítěte, které si hraje bez ohledu na důsledek, protože *hra je to, oč tu běží*.

Takže: „*Synchronicita* je dítě, které si hraje s kostkami.“ Na naší straně reality vidíme jen pohybuující se kostky, nikoli ruku, jež jimi pohybuje.

Jung kdysi řekl, že by se nebránil představě, že bude inkarnovaný zpátky do tohoto světa, kdyby mohl mít opět Bollingen. Nicméně na samém konci života s naprostou jistotou věděl, že na druhé straně je pro něj připravený druhý Bollingen. Spatřil ho ve snu zalitý sluncem. Jakýsi hlas mu řekl, že už je dokončený, takže se do něj bude moct nastěhovat. Pod věžemi spatřil ve vodě vlčici, jak učí mláďata plavat a potápět se.

Jung vyprávěl svůj sen dvěma ženám, které se zabývaly analýzou a patřily do okruhu blízkých přátel. Jung si je vybral jako své následovnice. V té době mu bylo skoro osmdesát pět let, jeho zdraví nebylo takové jako dřív, neměl moc energie a ztratil své „dvě manželky“,

Emmu a Toni Wolffovou. Jung, stejně jako ony ženy, usoudil, že sen o Bollingenu ho měl seznámit se smrtí, ukázat mu, že na druhém břehu má krásné místo, a připravit ho na přechod do další fáze učení, jež bude zahrnovat fungování v novém elementu, tak jako vlčata ve vodě. Po snu už necítil nutkavou touhu vrátit se do Bollingenu, který ho předtím tolik přitahoval. Nenavštívil ho několik týdnů a devět měsíců po snu se odebral do druhého Bollingenu.

Kolem Jungovy smrti kroužila synchronicita, a jak sám řekl, přesně to se často stává při zásadních změnách v průběhu celého života. Když si naposledy vyjel na výlet, zdržely ho *tři* svatební kolony vozů, což je zajímavé spojení s filmem o „třech svatbách a jednom pohřbu“, který byl natočený o několik desetiletí později. Jungova pomocnice Barbara Hannahová zjistila půl hodiny předtím, než dostala zprávu o jeho smrti, že má úplně vybitou baterii v autě. Hodinu po Jungově smrti udeřil blesk do vysokého topolu stojícího na kraji jeho zahrady poblíž jezera a kusy kůry se rozletěly po celém trávníku.

Gerhard Adler popsál, jak Jung několik týdnů před smrtí seděl u stolu v bollingenské „kapli“ a díval se na jezero, ale „zjevně hleděl mnohem dál a hlouběji. Vůbec nevnímal mou přítomnost, byl naprosto klidný a soustředěný, sám se sebou, a zabýval se svými vnitřními představami – byl to obraz mudrce zcela ponořeného do vlastního světa.“

Jung vytesal do kamene, který zedník odmítl, tři obličejce. Ale kolem postavičky v plášti s kapucí umístil čtyři řecké nápisy vytvářející jakousi mandalu. Jung miloval čtverce, čtveřice, pevné vzorce.

Vezměme Bollingen za výchozí bod a vydejme se do čtyř stran hledat způsoby, jak je možno chápat synchronicitu, a tajemná slova, kterými ji popisovaly čtyři pradávňé tradice. Jung, univerzální

učenec, jenž neúnavně putoval psychickým i fyzickým světem, je všechny studoval, ovšem nepřejal jejich slovník, ale dal přednost klasickým dílům a své schopnosti vytvářet nová slova z řečtiny a latiny. Koneckonců byl typ člověka, který večer usedne s tlustou knihou psanou v latině a nebude číst detektivku.

Nejdřív se vydáme na východ, do taoistické Číny a ke *Knize proměn*. Potom půjdeme na jih do australské snící a promlouvající země. Pak zamíříme na západ, abychom zjistili, jak domorodí Američané chápali orendu a mezilidské vztahy. A nakonec poputujeme na sever do nordicko-německých říší tajemného wyrdu, jenž byl podle Junga velmi problematický.

CESTA A PROMĚNY

Když se podíváme z Jungovy věže na východ, spatříme v Číně určité slovo a způsob poznání, jež je velmi prosté a naprosto zásadní. To slovo zní *tao*. Občas se překládá jako „cesta“, což mně osobně naprosto vyhovuje. Jsme-li vyladění na tao, jsou naše cesty otevřeny.

Jean Shinoda Bolenová napsala v roce 1979 poutavou knížičku *Tao psychologie* (The Tao of Psychology), která patří mezi nejlepší výklady teorie synchronicity. Bolenová se vydala hledat snazší a elegantnější způsob objasnění jevu, jež se Jung usilovně snažil definovat. Nalezla ho tam, kde čekal celá tisíciletí, v čínském pochoopení tao, cesty, jež sama nemá jméno, ale vytváří desetitisíce jmen.

Tao, co se dá vyslovit, není věčné tao.

Jméno, jež se dá pojmenovat, není věčné jméno.

Bezejmenný je začátek nebe a země.

Pojmenované je matkou desetitisíce věcí.

[Lao-c', *Tao te t'ing*]

Bolenová dospěla k závěru, že „východní mysl se zabývala základním spojením mezi námi a ostatními, mezi námi a vesmírem, esenciální realitou, a nazvala ho tao“. *Knihla proměn* neboli *I-ťing* obsahuje metodu invokování tao a občas se používá jako divinační systém. Richard Wilhelm, který jako první přeložil toto čínské orákulum, aby bylo přístupné i západním čtenářům, usoudil, že nejvýstižnějším jednoslovným označením tao je „mysl“.

Jungovy úvahy o synchronicitě dozrály poté, co mu Richard Wilhelm poslal text dávného taoistického spisu nazvaného *Tajemství zlatého květu*, k němuž napsal Jung přemluvu. Wilhelm ho také seznámil s *I-ťingem*. Jung ho pečlivě studoval a uvědomil si, že se setkává s myslí společnosti, pro niž byla synchronicita – jako cesta a její proměny – základním zákonem života a nejlepším způsobem pochopení všeho, co se *chce* v životě stát.

Jádrem *I-ťingu* je dynamická mezihra jinu a jangu, mezi přijímáním a vytvářením sil, mezi tmou a světlem, mezi chladem a teplem. Tato interakce je oboustranná a věčná.

Vznik *I-ťingu* je opředený tajemstvím a spjatý se zvláštní legendou. Tradice uvádí, že jeho tvůrcem je pradávný Dračí císař Fu-si, jenž si „všiml“ vzorců na popraskaném želvím krunýři a sestavil z nich osm trigramů (*pa kua*) tvořících základ *I-ťingu*. Tento systém později rozšířil vzdělaný čouský král Wen, díky němuž vzniklo šedesát čtyři hexagramů, a Konfucius dal systému přesný řád a očísloval ho.

Podle archeologů se *I-ťing* vyvíjel asi čtyři tisíciletí. Za vlády dynastie Šang šamani věštili z prasklin na zvířecích kostech, které se spalovaly jako obětiny. Tehdy se věřilo, že pomocí kouře se nahoru dostávají žádosti a prosby lidí a vyšší síly pak dolů posílají zprávy a varování. Vztahy mezi vzorci prasklin a následnými událostmi se zaznamenávaly a uchovávaly v předliterárních

„archívech“. Později je nahradily želví krunýře. Měly větší povrch a jejich tvar připomínal nebeskou klenbu a čtvercová pole na zemi. S příchodem doby bronzové se praskliny vytvářely pomocí bronzových tyčí. Vzorce odpovídající vývoji událostí se zaznamenávaly jednoduchými symboly vyjadřujícími oheň nebo vodu. Z nich pak vzniklo čínské písmo. Za dynastie Čou – než došly zásoby želvích krunýřů – začali šamani a věštcí zapisovat kódy *I-ťingu* na bambusové pruhy, které pak svazovali hedvábnými stuhami. A tím vznikly první čínské knihy.

Starodávná metoda divinace pomocí *I-ťingu* používala suchá stébla řebříčku a obzvláště ceněná byla ta, která vyrostla na hrobech zesnulých učitelů a mistrů *I-ťingu*. Překladatel James Legge napsal, že viděl řebříček rostoucí na hrobu Konfucia. Číňané dodnes věří, že je-li dobrý věstec ve správném rozpoložení myslí, není podstatné, zda při divinaci používá řebříčková stébla, mince nebo zrnka rýže, protože vždy komunikuje s duchy. Můj první učitel mi doporučoval věstit pomocí rýže a zapálit přitom vonnou tyčinku.

V jednom z nejranějších rozsáhlých komentářů k *I-ťingu* nazvaném *Velké pojednání* se uvádí, že *I-ťing* obsahuje „míry nebe a země“, takže jde o jakýsi mikrokosmos z celkové vesmírné hry – a když se ocitneme ve správném bodě v rámci jeho vývoje, vnímáme synchronicitu s fungováním vesmíru a můžeme pomáhat vědomě vytvářet události na všech úrovních. *Velké pojednání* říká, že člověk se nejen učí vnímat každou událost správným způsobem, ale navíc je poctěn tím, že může „pomáhat bohům při vládnutí světu“.

Hexagramy *I-ťingu* tvoří šest plných nebo přerušovaných čar představujících variace jednoduchého binárního kódu. Jeho prostřednictvím odhaluje *Kníha proměn* souhru tří říší: zemské, lidské a nebeské. Dvě spodní čáry hexagramu se vztahují k zemské říši, prostřední čáry k lidské a horní čáry k nebeské.

I-ťing se nepoužívá k předpovídání osudu. Jeho smyslem není nahlížení do budoucnosti, ale pochopení, kdy a jak se projevují vaše naděje a plány do budoucnosti, což je ve skutečnosti mnohem zajímavější. Jde o nástroj napomáhající *vytvářet* budoucnost, jakou jste si *zvolili*. Předložíte svůj jasný záměr – svůj projekt – a požádáte o vedení v dané situaci a o strategii, kterou máte používat. *I-ťing* člověka nespoutává deterministickým schématem. Nabízí mu diagnózu stavu věcí týkající se světa a vaší *současné* pozice v něm a ukazuje, kdy je vhodný čas k dosahování cíle a jaká strategie by byla nejučinnější.

Po smrti Junga jsme získali přístup k rukopisu *Knihy proměn*, jenž je ještě starší než ty, které měl k dispozici za svého života. Jde o zlomky textu, jež se – bez kreativity a imaginace – nedají používat jako celkové orákulum. Nicméně i tak je text nesmírně podnětný pro každého, kdo se zajímá o šamanský původ orákula a o různé úrovně, na nichž se stimuluje a projevuje synchronicita.

Onen text pochází přibližně z roku 175 př. n. l. Byl objevený v Mawangdui v hrobce vévody z dynastie Chan, v níž se našel i text *Tao te ťingu*, takže je jasné, že jde o starší verzi Proměn. Pořadí hexagramů v textu z Mawangdui se výrazně liší od známého uspořádání, které vymyslel král Wen a následně ho používali Wilhelm a další překladatelé. Dva základní hexagramy mají jiné a mnohem zajímavější názvy. Edward Shaughnessy v dodatcích ke svému překladu píše:

Mudrc... bere skutečné a nejvýraznější charakteristické rysy všeho pod nebem a umísťuje je do hexagramů. *Vybubnovává* pohyby všeho pod nebem a převádí je do výroků. Přetváří a reguluje je, uvádí je v pohyb a vede je tak, aby se nacházely v jednotě. Činí z nich duchovní jevy, transformuje je takovým způsobem, aby se usídlily v jeho osobě. Plánuje a dokončuje je... tak, aby se projevovaly prostřednictvím správné činnosti.

Tato slova se pro mě stala inspirací, když jsem vedl kurz o *I-ťing*. Tehdy jsme *vybubnovali* binární kód čar, proměnných i neproměnných, jinu a jangu, na našich bubínkách a představovali si, že dávní věštcí činili cosi podobného.

Vybubnovali jsme šest čar dvacátého hexagramu, jenž se nazývá Pozorování a připomíná strážní věž, jaké čínští vojáci umísťovali podél hranic. Vnímali jsme, jak se stoupání po čarách hexagramu podobá kráčení po schodech z nejnižšího patra úplně nahoru do věže, tedy z místa, kde je omezený výhled na okolí, až tam, kde jsme viděli bez jakýchkoli limitů napříč časem a prostorem.

Pohybovali jsme se a bubnovali, a když jsme se dostali k šedesátému prvnímu hexagramu, jenž má název Čung-fou (Vitr nad jezerem) neboli Vnitřní opravdovost, dostavilo se úžasné prozření. Mezera uprostřed hexagramu jako by symbolizovala otevírající se srdce a zároveň odhalující se závěs na okně mezi světy. Philip K. Dick napsal fascinující román *Muž z vysokého zámku* (*The Man in the High Castle*), v němž líčí měnící se reality. A když jedné z postav padne tento hexagram, dojde k posunu mezi paralelními světy. Náhle se ocitneme ve světě, kde v 2. světové válce zvítězí síly moci Osy, které si s dalšími spojenci rozdělí Severní Ameriku. A na druhé úrovni se odehrává imaginární příběh vyprávějící, co by se stalo, kdyby válku vyhrála druhá strana. Když Julianě v samém závěru knihy *Muž z vysokého zámku* vyjde hexagram Čung-fou, Abendsen pochopí (třeba jen na okamžik), že ona realita, kterou považoval za fikci, je ve skutečnosti pravdivá. Vidíme, jak účinek pozorování působí na jedince a dokonce i na globální úroveň. Samotné pozorování mění pozorované. Když mince padnou, spatříme, možná jen na zlomek vteřiny, jaké by bylo, kdybychom mohli přecházet mezi světy.

Způsob, jakým vnímáme realitu, určuje, jak ji prožíváme. Metody pozorování, jako je *I-ťing*, nám umožňují stát se spolutvárci